

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprava 2450
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 10. uri / Velja mesečne prejemne
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljeno na dom 12 Din / Oglasni po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni številski račun št. 11.400

Gibanje romunskega fašizma

PRSTI FAŠISTIČNEGA RIMA V NOTRANJOSTI ROMUNIJE.

Naša soseda in zaveznica Romunija je že nekaj tednov sredi srdečega volilnega boja, ki naj odloči, katera stranka bo v bodoči parlamentarni dobi vodila romunsko notranjo in zunanjo politiko. Ta volilni boj je kar se tiče velikih starih strank normalen, kar pomeni da ostaja na terenu starih romunskih strankarskih tradicij, nove metode pa uvajajo novi romunski fašisti, ki so povzročili že več incidentov in tudi izgredov, posebno v večjih, zlasti vseučiliških mestih. Najostrejši so bili doslej njihovi nastopi proti Židom, ker se glede antisemitizma naslanjajo čisto na nemške narodne socialiste. Gibanje romunskih fašistov sicer ni novo, saj so se pojavili že pred leti, nova je pa njihova sedanja večja aktivnost, ki ima svoj izvor, kakor se tudi z romunske strani zagotavlja, nekje izven Romunije. Za vso akcijo stoji fašistični Rim, ki skuša romunsko fašistično gibanje izkoristiti v svoje politične namene in ga zato ne podpira samo moralno, marveč tudi materialno.

Prvi početki romunskega fašizma segajo nazaj v dobo zmage Mussolinija v Italiji. Pokret je bil sprva bolj organizacijski in je skušal v prvi vrsti vzdržati in propagirati razne nacionalne romunske težnje ekstremnega nacionalizma in nacionalnega imperializma. Spominjamo se še dobro brošure »Romania la Mare« (Velika Romunija), ki jo je izdal okoli l. 1924., v kateri je bil tudi zemljevid po njem zamišljene romunske države z znatno širšimi mejami, kakor so sedanje. Na njem je bil n. pr. zaznamovan kot romunski tudi ves naš jugoslovanski Banat. Pozneje je gibanje vodilo boj proti Židom, narodnim manjšinam itd. Zavzemalo se je za čisto romunizacijo vsega javnega, posebno kulturnega življenja v Romuniji, za izčiščenje jezika, ki ima zelo veliko slovanskih izrazov, za popolno poromunjenje krajevnih in rodbinskih imen in za več drugih sličnih vprašanj. Njegovi pristaši so bili pretežno visokošolci, pa tudi srednješolci in drugi omladinci, ki so dolga časa naraščali, z njimi so pa naraščale tudi politične težnje. Vendar romunska politična javnost na to gibanje ni gledala resno; smatrala ga je vedno za poizkuse nerisnih ljudi, ki jih je omamila bleščava Mussolinijeva uspeha in bi se zato radi igrali fašiste, da si romunske razmere že same po sebi niso ugodne za take eksperimente.

V zadnjem času pa kažejo vsi znaki, da si je Rim izbral prav te ljudi, da bi z njimi dosegel v Romuniji tisto kar hoče

ves čas po svetovni vojni, pa se mu nikoli ne posreči — polastiti se romunske zunanje politike in jo pretvoriti v organ svojih namenov na Balkanu in sploh v vzhodni Evropi. Romunski fašizem, ki naj bi prišel do veljave z italijansko moralno in denarno pomočjo, naj bi privlekel Romunijo v »romanski« objem Italije, kar bi seveda pomenilo istočasno odcepitev od male antante in od Francije. Od tod naenkrat novi razmah romunskega fašizma in sredstva za njegovo propagando, tisk itd. Od tod tudi razne izjave posameznih voditeljev, ki naglašajo vsak dan bolj, da je romunski narod romanski in mora zato voditi romansko zunanjo politiko, pod katero pa razumejo na čuden način samo politiko ene same romanske velesile, t. j. Italije! Od tod naposled njihove velike simpatije za Mussolinija in italijanski fašizem. Na drugi strani pa vidimo zopet, da pričinja italijanski tisk zadnje čase posvečati romunskemu fašizmu sumljivo veliko pažnjo in zanimanje, vse kakor pa dosti preko mere, ki jo zasluzi.

Romunski fašizem stopa tako te dni prvič v volilni boj, na glasen, kričav način sicer, a notranje in zunanje brez vsakih resnih upov na kakšenkoli uspeh, bodisi posredno ali neposredno, s tujimi ali svojimi lastnimi kandidati. Romunski narod je po ogromni večini pripadnik kmetiškega stanu, kmet pa nima nikoli smisla za fašizem. Za tako gibanje so potrebne množice mlade inteligence, posebno brezposelne, in pa industrijskega delavstva, organiziranega v fašističnih strokovnih organizacijah, izhajajočih iz razpadajočega marksizma. Mimo vsega tega morajo pa biti dani tudi pogoji za uspeh v splošnih razmerah. Vsega tega v sedanji Romuniji ni in še dolgo ne bo, zato se tudi romunskega fašizma ni treba bati ne Romuniji ne mali antanti. S tega stališča se tudi nismo dotaknili tega vprašanja, marveč smo hoteli samo kot vestni informatorji naše javnosti pokazati, kakšnih sredstev se vse poslužuje fašistični Rim, da bi dosegel svoj namen in kako silno se trudi, da bi kakor koli oslabil moč male antante. Kakor se je pa ušlo še vedno doslej, tako se bo tudi sedaj! Trdno verujemo v zdrave moralne sile zavezniškega romunskega naroda, ki bodo znale suvereno zavrniti vse tuje zahrbtne uplive, pa naj se skušajo vtiliti v Romunijo na ta ali katerikoli način. Naše zavezništvo ni slučajnost, ni tudi gola kombinacija, temveč je globoko, v krvi zakoreninjeno čuvstvo vanje.

Tajinstvenost misije Litvinova v Rimu

BOLJŠEVIKI SO ZAVRGLI TUDI ŽE NAČELO JAVNE DIPLOMACIJE. SOVJETSKI KOMISAR V AVDIENCI PRI ITALIJANSKEM KRALJU.

RIM, 5. decembra. O razgovorih med Litvinovim in Mussolinijem ni bilo objavljeno še nobeno uradno poročilo, kakor je bil to tudi že doslej običaj, kadar je Mussolinij vodil kake važne politične razgovore. Italijanski tisk objavlja še vedno mnogo komentarjev o teh sestankih, vendar ima to pisanje le splošen značaj o odnošajih med Italijo in Rusijo ter Rusijo in ostalim svetom. Podrobnih informacij o vsebini razgovorov ni, niti jih ni mogoče izvečeti. Vse se vodi v najstrožji tajnosti. Kakor izgleda, ho Litvinov ostal še nekaj dni v Rimu, vendar pa to ni popolnoma gotovo. Kam bo odpotoval iz Rima, ali v London, kakor se je pred nekaj dnevi trdilo, ali pa da v Moskvo, ni znano.

RIM, 5. decembra. Včeraj dopoldne ob 11. uri je odšel sovjetski ljudski komisar za zunanje zadeve Litvinov v Kvirinal, kjer ga je sprejel v avdienci kralj Viktor Emanuel. Pri vходу v dvor so ga pričakovali visoki funkcionarji in kraljev adjutant admiral Miraglia. Litvinova je spremljal sovjetski poslanik Potemkin, italijanski poslanik v Moskvi Attolico in šef ceremonij v palači Chigi grof Senni. Takoj po končani avdienci pri kralju je Litvinov odšel na Pontijska močvirja, kjer si je ogledal velika osuševalna dela. Tamkaj je tudi obedoval. Nasprotno tujim vestem Mussolinij ni osebno vrnil obiska Litvinovu, temveč je to storil državni podtajnik Suvich.

Španska republika na razpotju

TUDI PRI NEDELJSKIH OŽJH VOLITVAH SO DOBILI VEČINO DESNIČARJI KRIZA VLADE. BODOČI MOŽ LERROUX. OBSEDNO STANJE IN NEMIRI PO VSEJ DRŽAVI.

MADRID, 5. decembra. V nedeljo so bile naknadne volitve v 14 volilnih okrožjih. Skupaj se je volilo 95 narodnih poslancev, to pa po večini v Madridu in okolici. Po doslej znanih rezultatih izgleda, da je zmaga desničarjev zagotovljena. V Madridu samem so socialni demokrati še dosti dobro izvolili in so dobili 13 mandatov, dočim so si priborili desničarji samo 4. Ob 1.30 je notranje ministrstvo izdalo uradno poročilo, da je bilo izvoljeno 10 Lerrouxovih radikalov, 1 republikanski konservativec, 1 neodvisen socialni radikal, 1 neodvisen republikanec, 3 agrarci, 1 član katoliške unije, 2 monarhisti, 1 komunist in 8 socialnih demokratov. Notranji minister Martines Barrios je izjavil, da bodo pri prihodnjih volitvah desničarji dobili prav gotovo 25 mandatov, ostanek pa centrske skupine in socialisti. Socialni demokrati so dobili vsega skupaj okrog 50 poslancev (v bivšem parlamentu so jih imeli 119). Lerrouxovi radikali bodo najbrže najmočnejša skupina v bodočem španskem parlamentu. Ko so bili objavljeni ti prvi volilni rezultati, je sklenilo 5 levčarskih ministrov podati ostavko,

med njimi zunanji minister Sanches Albornos, dalje trgovski minister, prometni minister, minister za delo in mornariški minister. Z ozirom na to je nastala kriza celokupne vlade. Kot kandidat za bodočega predsednika španske vlade se omenja voditelj radikalov Lerroux, ki je baje že sklenil s pomočjo desničarskih strank, v prvi vrsti pa agrarcev, sestaviti protisocialistično vlado.

MADRID, 5. decembra. Novi parlament bo sestavljen sledeče: 207 desničarjev, 167 zastopnikov centra (Lerrouxovi radikali) in 99 levčarjev (socialistov).

MADRID, 5. decembra. Vlada je nad vso Špansko proglasila obsedno stanje, da prepreči revolucionarne poskuse ekstremističnih skupin.

MADRID, 5. decembra. Obsedno stanje, ki je bilo proglašeno v vsej Španiji, ni moglo pomiriti duhov. Vso noč in ves včerašnji dan je bilo izvršenih v vsej Španiji izredno mnogo atentatov in terorističnih dejanj. Napadi na pristaše desničarskih strank se nadaljujejo in število ranjencev stalno narašča.

Preokret v procesu o požigu Reichstaga

VAN DER LUBBE JE UPORABLJAL PRI POŽIGU POSEBNO KEMIČNO TEKOČINO IN JE PARLAMENT ZAŽGAL LAHKO TUDI SAM.

LIPSKO, 5. decembra. Zagovornik dr. Sack in Seiffert sta predložila včeraj sodišču zanimiv predlog, naj bi se poskušalo ugotoviti, kako je požig palače državnega zbora mogel izvršiti van der Lubbe sam. V tem predlogu trdita predlagatelja, da je bila v državnem zboru uporabljena neka specialna kemična tekočina, ki zelo naglo razvija pline, ki se zaradi vročine zelo hitro vnamejo. Tako

je bilo mogoče, da je van der Lubbe polnil to tekočino na več krajih in nato zažgal na enem mestu. Ogenj se je seveda s pomočjo omenjenih plinov zelo naglo širil iz sobe v sobo in po hodnikih. Sodišče je sklenilo o tem ponovno zaslišati strokovnjake. Ta predlog je izzval velikansko senzacijo in bi mogel pomeniti popoln preobrat v procesu.

Sestanek Beneš-Titulescu

BUKAREŠTA, 5. decembra. O potovanju zunanjega ministra Titulescu v Košice, kjer se bo sestaj s češkoslovaškim zunanjim ministrom dr. Benešem, izjavljajo poučeni krogi, da bosta državnik razpravljala o nemški ponudbi za pričetek direktnih pogajanj Nemčije s Poljsko, Češkoslovaško in Romunijo. Ob tej priložnosti bosta državnik določila skupno stališče, ki naj bi ga zavzeli obe omenjeni članici male antante in Poljska. Dalje bosta razpravljala tudi o vprašanju priznanja sovjetske Rusije po mali antanti, torej o vprašanju, ki je postalo v zadnjem času zopet zelo aktualno.

KONFERENCA O FINANČNEM ZAKONU.

BEOGRAD, 5. decembra. V ministrskem predsedstvu se je danes dopoldne nadaljevala v navzočnosti ministrskega predsednika dr. Srškića, ministra dr. Kramerja in finančnega ministra dr. Djordjevića konferenca z večino skupščinskega finančnega odbora. Konferenca se je bavila z davčnimi predlogi finančnega ministra, kakor tudi s stališčem, ki ga zavzema v tem pogledu finančni odbor. ZVIŠANJE NAŠEGA UVOZA V FRANCIJO.

BEOGRAD, 5. decembra. Na intervencijo našega zunanjega ministrstva je francoska vlada za četrto četrtletje zvišala jugoslovanski uvozni kontingent v Francijo za 33 odstotkov. To zvišanje se nanaša na vse vrste uvoznega blaga.

Nov Chautempsov uspeh

PARIZ, 5. decembra. Zbornična finančna komisija je sprejela finančni sanacijski predlog Chautempsove vlade s 23 proti 10 glasovom. Posebno trd odpor je bil proti odpravi fiskalnih odnošajev, ki so jih dovolile zadnje vlade. Isto velja tudi glede tako imenovanega »uradniškega paragrafa«, ki bo ostal nespremenjen, kakor ga je predlagala Sarrautjeva vlada. Ker se pričeli desničarji nastopati vedno bolj ostro proti vladi, je usoda Chautempsove vlade v plenumu zbornice prav tako negotova, kakor je bila usoda Sarrautjeve vlade.

TUDI NEMŠKI SOCIALISTI ZA VARNOST ČEŠKOSLOVAŠKE.

PRAGA, 5. decembra. Nemški socialni demokrati so sklenili glasovati za kredite za češkoslovaško vojsko z motivacijo, da je zunanje-politični položaj tako napet, da v takih časih socialisti ne morejo ostati ob strani, temveč morajo tudi s svoje strani pomagati in prispevati po vseh svojih močeh k narodni obrambi.

SILNA BURJA V TRSTU.

TRST, 5. decembra. Nad Trstom in okolico je divjala včeraj strašna burja, ki je dosegla brzino okrog 100 km na uro. Jeklene vrvi, s katerimi je bil italijanski parnik »Lido« privezan k obali, je vihar potrgal in parnik odnesel na odprto morje. Pri tem sta se utopila dva mornarja. Burja je povzročila v mestu veliko škodo.

Dnevne vesti

NEKAJ NAROČNIKOV je še v zaostanku na naročnini za drugo polovico leta. Čimdalje odlašajo, tem več se nabere. Zato naj vsak naročnik pregleda zadnji naš opomin, za koliko je v zaostanku in naj zaostanek takoj nakaže, da mu bomo list še nadalje redno dostavljali. Vsem onim naročnikom, ki nam do 15. decembra zaostanka ne poravnajo, sporočamo, da jim list brezpogojno še istega dne ustavimo in dolžno naročnino sodnim potom izterjamo. Da si cenjeni naročniki prihranijo nepotrebne stroške, jih vljudno prosimo, da vsi do 15. t. m. poravnajo svoje zaostanke! Uprava »Večernika«.

Odlikovanje. Z redom sv. Save 4. stopnje sta odlikovana gg. Zmago Zirnfeld, ravnatelj gozdarske šole v Mariboru in veterinarski svetnik dr. Vinko Jeglička pri okrajnem glavarstvu v Ptujju.

Letošnje božične počitnice na naših srednjih šolah. Na naših srednjih šolah bodo trajale letošnje božične počitnice skupno 12 dni. Razdeljene pa bodo na tri dele, in sicer bodo imeli dijaki prosto od 23. do 27. decembra, nadalje bodo imeli prosto na dan starega leta 31. decembra in na dan Novega leta 1. januarja ter od 4. do 9. januarja. Med počitnicami bodo imeli torej šolo od 28. do 30. decembra in 2. ter 3. januarja. Omenjena delitev letošnjih počitnic prav gotovo ni prikladna zlasti ne za one dijake, ki stanujejo izven mesta in je pričakovati, da bodo merodajni činitelji ter naše društvo »Šola in dom« ukrenili vse potrebno, da bodo tudi letošnje počitnice nepretrgane in da ne bodo razdeljene na tri dele.

Razstava »Petrice«: Kos, Košir, Didek, Sirač, Jirak. Otvoritev v petek 8. tm. ob 11. uri dopoldne v terasni dvorani pri »Orlu«. Vstopnina 5 Din, za dijake 2 Din. Opozarjamo na loterijo slik. Obdržite vstopnico, ker z njo lahko zadenete krasno umetniško razstavljeno sliko! Posebnih vabil ne bomo razpošiljali.

Naši zdravniki za reformo socialnega zavarovanja. Predvčerajšnjim so zborovali zdravniki zdravniških zbornic naše države v Zagrebu. Na dnevnem redu je bila razprava o reformi socialnega zavarovanja in so si bili v stavljilni vprašanjih vsi navzoči zdravniki edini. Zdravniki zahtevajo v prvi vrsti odločevanje v vseh strokovno medicinskih vprašanjih, v katerih so imeli doslej odločitev čisto administrativni uradniki. Zahtevajo pa tudi decentralizacijo socialnega zavarovanja in redukcijo nameščencev.

Maribor ne da rekorda v drobni pisavi iz rok. Tekmovanja med našimi drobnopisci še ni konec. Maribor se za nobeno ceno ne da Ljubljani. Doslej je imel rekord v drobni pisavi Mariborčan Murko, ki je napisal na navadno dopisnico nekaj nad 58.000 črk. Toda njega je pošteno posekal znani mariborski sportnik, diplomirani tehnik g. Franjo Rak, ki je na navadno dopisnico napisal 21.967 besed z 92.491 črkami. Na dopisnici, ki je razstavljena v omarici v Jurčičevi ulici, je napisanih 118 pesmi v 238 vrstah. Višina črk je ena do dve desetini milimetra. V prvi polovici dopisnice sta po dve vrstici v 1 mm širine in približno 250 črk v dolžino. V drugi polovici so po 3 vrstice v 1 mm širine in do 330 črk dolžine. Povprečno je torej 285 črk in 67 besed v 1 vrsti. Rekorder g. Rak je pisal dopisnico okrog 58 ur 3 mesece, in to samo pri najboljši dnevni svetlobi. Pero, s katerim je pisal, je debelo na koncu desetinko milimetra in je porabil 40 takih peres, preden je napisal na navadno dopisnico 118 slovenskih narodnih in drugih pesmi. Kakor smo doznali, se je lotil drobne pisave tudi Mariborčan g. Ketiš, ki je doslej napisal na navadni dopisnici že 2 cm in skuša spraviti na njo okrog 120.000 črk. Rekorder g. Rak pa nam je obljubil, da se bo še ponovno lotil drobne pisave in da bo napisal na navadno dopisnico 130.000 črk. Mnenja smo, da so mariborski rekorderji že davno prekosili svetovni rekord v drobni pisavi in s tem tudi popolnoma odkupili korajžo ljubljanskim rekorderjem, ki pač Mariborčanom ne bodo kos. Umestno bi bilo, da bi se pojavil kakšen mecen in razpisal primerno nagrado, pa bi videli, koliko imamo med nami junakov drobne pisave!

Slepa simultanka. Šahovski sekciji Kulturnega društva »Triglava« in SK Železničarja priredita v četrtek, dne 7. dec. ob 20. uri v kavarni »Jadran« slepo simultanko internacionalnega mojstra Vasje Pirca. Mojster bo igral istočasno 12 partij brez pogleda na desko.

Darila za Miklavža: pisemski papir, amaterske albume, spominke knjige, polnilna peresa, koledarje, šolske potrebščine kupujte le pri Zlati Brišnik, Maribor, Slovenska ul. 11.

Zadružno-gospodarski tečaj. Prvi razgovor o programu tečaja, ki ga priredi Združenje brezposelnih učiteljev v zvezi z mariborskim mestnim učiteljskim društvom za brezposelne in aktivne učitelje, bo v sredo, 6. t. m. ob 20. uri v mali sejni dvorani Delavske zbornice. Vabljeni so vsi učitelji-gospodarski delavci, kakor tudi brezposelni tovariši. Predsednik.

Družabni večer častnikov. Na rojstni dan našega kralja 17. t. m. priredi upravni odbor Častniškega doma v Mariboru v prostorih »Uniona« velik družabni večer, na katerega je vabljeno tudi drugo narodno občinstvo, ki bo prejelo posebno vabila. V primeru, da bi kdo ne dobil vabila, naj sporoči to telefonično poveljniku artilerijske vojašnice, (tel. št. 21-34) ali pa garnizionarju podpolkovniku Nikoliću. Vsi ki bodo prejeli vabila, naj jih shranijo, ker bodo veljavna za vse prireditve v letošnji sezoni. Obleka je poljubna.

Pevsko društvo »Luna« v Krčevini ima v nedeljo 17. dec. po šolski proslavi ob 10. uri v krčevinski šoli izredni občni zbor, na katerem se bo razpravljalo poleg običajnega dnevnega reda o nadaljnjem obstoju. Vsi pevci in člani društva ste vabljeni, da se zbora udeležite.

Upokojeno učiteljstvo iz Maribora in okolice ima svoj vsakomesečni sestanek v četrtek 7. dec. ob 15. v gostilni Koštomaj v Mlinski ulici.

Začetniški tečaj rušćine pri Zvezi mladih intelektualcev se prične v četrtek, 7. decembra ob 20. uri v Delavski zbornici. Sodna ulica 9, 3. nadst. Poučuje profesor Sokolov. Kdor se želi prijaviti, lahko to stori pred pričetkom prve ure.

Cercle français. Odbor vabi vse člane in prijatelje društva na družabni večer, ki ga bo priredil v četrtek 7. t. m. ob 20. v »Vesni«. Spored obsega koncertne točke in šaloigro, sodelovala bosta domača umetnika gđ. Erna Kovačeva z originalnimi plesi, in g. Taras Poljanec, ki bo igral na goslih Paganinijevo sonato v e-molu. Vstopnine ni. Po sporedu čajanka.

Hud mraz. Dobili smo nepričakovano hudo zimo. Zadnje dni, ko se je vreme nekoliko zjasnilo, pa je pritisnil mraz tako, da je že dva dni živo srebro zlezlo nad 10 stopinj pod ničlo. Mraz pa je vztrajen in ne poneha. Te nenavadne suhe zime niso nič kaj veseli naši reveži, ki zmrzujejo brez dela in kruha na ulicah in cestah in pomoči ni od nikoder. S strahom se vprašujejo, bo li kaj kmalu pričela poslovati Pomožna akcija?

Usmiljenim sroem. Mestni socialnopolitični urad odda za svojega 5 mesecev starega nezakonskega dečka Danila Mikundo. Kdor bi se usmilil nedolžnega otročiča in ga hotel vzeti za svojega, naj to sporoči omenjenemu uradu.

Primorcem in drugim! Dve mladi, zdravi 16 in 20 let stari Primorki od Sv. Lucije sta pribežali nedavno v Jugoslavijo k svoji teti. Ker pa je sama revna in ju ne more vzdrževati, išče za njiju kakršnokoli zaposlitev ali podporo. Naslov je na razpolago pri naši upravi v Gosposki ulici 11 I.

Prodaja poštnih znamk in naših filatelisti. Prometni minister je izdal odlok, da se odstopijo iz prometa vzete poštnje znamke krško-beograjske in londonske izdaje ter pretiskane znamke ameriške in londonske izdaje, kakor tudi 30.087 obletnih serij poplavnih znamk poštam na sedežih poštnih direkcij, da jih pri posebnih okencih razprodajajo strankam v filatelistične svrhe po nominalni vrednosti v popolnih serijah in posamezno. Znamke se bodo prodajale leto dni, računajoč od dneva, ko pridejo ponovno v prodajo in sicer 15. decembra.

Izredni občni zbor pekarske gasilske čete. Prostovoljna gasilska četa v Pekrah je na svojem izrednem občnem zboru, ki ga je imela 25. novembra, izvolila naslednji odbor: predsednik Peter Zorko, posestnik in trgovec; poveljnik Štefan Brezovnik, mehanik; podpoveljnik France Kreuh, posestnik in tesar; tajnik Konrad Pukl, tesarski delovodja; blagajnik Ivan Mulej, posestnik; ordjar Avg. Kerhe, tesar; četnika pa Jožef Keinzinger in France Ribič. V nadzorni odbor so bili izvoljeni: Anton Kerhe, Anton Vogrinc, Jože Kerhe, Ivan Kajzer in Peter Hadner.

Na Kapli in pri Sv. Duhu na Ostrem vrtu prosijo revni šolski otroci kleče in s sklenjenimi rokami obrnjeni proti Mariboru, da bi se jih Mariborčani usmilili in jim darovali za božičnico najpotrebnejše: obleko, perilo, čevlje, šolske potrebščine ali pa denar, da bi se blago kupilo. Klub »Meja« je prevzel dolžnost darove nabirati in pravočasno izročiti šolskim upraviteljem, ki bodo revnim otrokom priredili skromno božičnico. Skromno darilce bo ostalo v tih nežnih srcih s hvaležnostjo v spominu, ljudstvo na meji bo čutilo, da ni popolnoma pozabljeno in da se Maribor zanj briga. Mariborčani, ne zavrnete nabiralca, ki se bo pri vas zglasil in zaprosil za darilo. Pa tudi če ne bi prišel z nabiralno polo, oddajte kar ste določili pri g. Terzerju na Meljski cesti 2 (palača Vlahovič). SPD klub »Meja«.

Zvezna strelska družina v Mariboru sporoča svojemu članstvu, da bo imela v sredo 20. decembra t. l. ob 20. uri v restavracijskih prostorih Narodnega doma svoj redni letni občni zbor. Poleg članstva vabimo vsa nacionalna in sportska društva, da se v čim večjem številu udeležijo občnega zbora.

Uprava strelskega okrožja v Mariboru opozarja vse strelske družine v svojem okrožju, da opravijo svoje redne letne občne zборе najpozneje do 15. decembra t. l. ter pošljejo poročila o izvršenih občnih zbora okrožni upravi, ki jih potrebuje za svoj občni zbor in za dostavo zvezi v Beograd.

Tuljina nam vrača naše ljudi. Naš izseljeniški komisariat v Ljubljani je bil obveščten, da se vrne v petek 8. tm. 182 naših ljudi s Holandskega, ki so bili 1. decembra reducirani. Holandske oblasti so našim ljudem plačale vožnjo do Ljubljane. Za naše izseljence je bila nenadna odpoved službe sredi zime hud udarec in še hujši bo za nje pri nas, ker bomo mi te reveže radi velike brezposelnosti težko zaposlili.

Dohodki mariborske carinarnice. V mesecu novembru so znašali dohodki mariborske carinarnice 4 milijone 981.969.50 Din, in sicer dohodki uvoza 4 milijone 968.947, dohodki izvoza pa 13.022.50 Din.

Službeni list dravske banovine objavlja v letošnji 97 številki: Uredbo o začeti kmetov, odločbo o prodaji tujih plačilnih sredstev potnikov in razne objave iz »Službenih novine«.

Radio Ljubljana. Spored za sredo 6. tm. Ob 12.15: »Bodimo danes dobre volje«, revija plošč; 12.45: poročila; 13: čas; »Bodimo danes dobre volje«, revija plošč; 18: komorna glasba, izvaja radiokvintet; 18.30 radio-orkester; 19: Vloga dobrovoljcev na solunski fronti, predava dr. Ernest Turk; 19.30: literarno predavanje o Almi Kalinovi, predava Lili Novjčeva; 20: ga. Thierry-Kavčnikova poje operne arije s spremljanjem radio-orkestra; 20.45: koncert ruskega cerkvenega zbora; 21.30: Fantije na vasi; 22: čas, poročila, radio-jazz.

Kino Union. Danes v torek zadnji dan »Neki gospod Gran« s Hansom Albertsom in Karino Hardtovo. Od srede dalje najzabavnejša veseloigra »Kralja valčka«, veleopereta polna dunajskih valčkov z Willi Fritschem, Renato Müller, Roso Barsony in Paulom Hörbigerjem.

Grajski kino. Od danes torika dalje dve bombi smeha »Buster Keaton kot dobitnik naroda«, sijajna veseloigra v 6 dejanjih in pa »Ahoi... Ahoi«, Szöke Szakall kot mornar. Oba filma sta v nemškem jeziku. V pripravi eden najlepših in najboljših velefilmov: »Sen sreče« (Zbogom lepi dnevi) Brigita Helm.

Pri pomanjkanju teka, kislēm vzpehavanju, slabemu želodcu, leni prebavi, črevesnem zagatenju, napihnjenosti, motnjah presnavljanja, oporišču, srbečici osvoboditi naravno »Franc Jožefova« voda telo vseh nabavnih strupov gnilobe.

Na odno gledališče

REPERTOAR.

Torek, 5. decembra: Zaprtio.
Sreda, 6. novembra ob 20. uri: »Orloy« Prvič. Red C. Gostovanje Djuke Trbuhovića. Red C.
Četrtek, 7. novembra ob 20. uri: »Šudentje smo«, Red A.
Gostovanje Djuke Trbuhovića. Prijubljeni operetni tenor g. Djuka Trbuhović, ki si je tudi v Mariboru pridobil splošne simpatije, gostuje jutri v sredo, 6. t. m. v Granichstädtenevi opereti »Orloy«. Nastopi v ulogi Dorošinskega ki spada med njegove najboljše kreacije »Orloy« sam je izredno privlačna in melodiozna opereta, ki jo pojo stalno po vseh gledališčih. Letošnja premiera bo v deloma novi zasedbi ter z odličnim gostom v glavni ulogi gotovo privabila mnogo občinstva ter priporočamo zato nabavo vstopnic vnaprej. Premiera bo za red C.

Noseče matere morajo skušati vsako zagatenje odpraviti z uporabo naravne »Franc Josefove« grenčice. Predstojniki univerzitetnih ženskih klinik soglasno hvalijo pristno »Franc Josefovo« vodo, ker se lahko požiije in se milo odpirajoči učinek zanesljivo pokaže v kratkem času brez neprijetnih stranskih pojavov. »Franc Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Danes v torek: Miklavžev večer v Veliki kavarni. Darila se lahko pri blagajni oddajo.

Miklavžev večer Pomočniškega odbora združenja trgovcev bo 9. decembra 1933 v Narodnem domu.

Žalostna smrt. Zakonca Jože in Neža Dobnik sta stanovala v zadnjem času v nekem kletnem stanovanju na Ptujski cesti. Dobnik, ki je bil po poklicu železničar, je bil dober mož in je imel le to slabo navado, da se ga je včasih preveč napil. Delal pa je to iz obupa nad težkim življenjem, kakor je često sam pripovedoval. Ko je preteklo soboto prišla domov njegova žena Neža, so bila vrata stanovanja zaprta. Ker je vedela, da je mož siten, če je nekoliko okajen in da je najbolje, če ga pusti popolnoma pri miru, je odšla k svoji hčerki, ki stanuje nekje v mestu, moža pa pustila, da se pošteno prespi. Ko pa se je včeraj zjutraj vrnila od hčerke, so bila vrata še vedno zaklenjena. To se ji je zdelo sumljivo in je poklicala bližnjega ključavničarja ter komandirja orožniške postaje na Tezenci, ki sta s silo odprla vrata in našla Dobnika ležati preko postelje brez vseh znakov življenja. Nesrečnega moža je zadel kap in je bil na mestu mrtev. Poleg njega so našli še stekleničico žganja, in ker je bil popolnoma izključen vsak sum zločina, so truplo prepeljali v mrtvašnico na pobežko pokopališče.

Profesorjeva nezgoda. Ko je predava včeraj dopoldne na tukajšnji realni gimnaziji prof. Modič kemijo in delal neke poizkuse, mu je po nesrečnem naključju eksplodirala neka kemijska zmes in mu poškodovala levo oko. G. prof. Modica so poklicani reševalci prepeljali v bolnišnico, kjer so mu zdravniki nudili takojšnjo pomoč.

Ukraden vozček. Zasebnici Tereziji Maherjevi, stanujoči v Novi vasi je včeraj zvečer nekdo odpeljal z dvorišča 500 Din vreden ročni vozček. Maherjeva je prijavila tatvino mariborski policiji.

Ukradena zimska suknja. Ko se je včeraj dopoldne mudil na okrajnem glavarstvu okrožni sodnik g. dr. Vladimir Travnar, mu je nekdo ukradel popolnoma novo, okrog 2.000 Din vredno zimsko suknjo, ki jo je bil odložil v predstobi okrajnega glavarja. Tatvine je osumljen neki viničar in mu je policija že na sledu. Umestno bi bilo, da bi bil na okrajnem glavarstvu določen poseben prostor, ki bi moral biti zavarovan, kjer bi stranke odlagale površnike, da se jim ne bi bilo treba bati, da bi jim jih kdo ukradel.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 9,8 stopinj C pod ničlo; minimalna temperatura je znašala 10,4 stopinj C pod ničlo; barometer je kazal pri 12 stopinjah 745,8, reduciran na ničlo pri 744,3; relativna vlaga 85; vreme je jasno in mrzlo.

Za centralizacijo narodnoobramb- nega dela

RESOLUCIJA UČITELJSKEGA DRUŠTVA ZA MARIBOR — LEVI BREG.

Kakor smo že poročali, je bila glavna točka velikega zborovanja »Učiteljskega društva za Maribor — levi breg«, ki je bilo v soboto, 2. t. m., v Narodnem domu ob sijajni udeležbi članstva, razprava o nujni potrebi centraliziranja vsega narodno-obrambnega dela, zlasti pa v obmejnih krajih, v eni sami enotni, močni organizaciji, ki naj bi bila po splošni želji in zahtevi Družba sv. Cirila in Metoda. Na tem zborovanju je bila sprejeta resolucija, katere bistvo je sledeče:

»Naše kot obmejno učiteljsko društvo dviga tokrat zadnjič svoj glas, da bi se končno vendarle izvedla koncentracija naših narodno-obrambnih organizacij in se vpeljal enoten sistem narodno-obrambnega ter vobče nacionalnega dela povsod, v prvi vrsti pa v obmejnih krajih. Skoraj neverjetno se sliši, v kako množestvinskih nacionalnih in patriotskih društvih se danes cepi delo in troši denar sicer tako maloštevilnega slovenskega dela našega naroda.

Imamo med drugim Družbo sv. Cirila in Metoda, Branibor, Jadransko stražo, Narodno obrano, Streleške družine, Sokola, Klub Mejo, podružnico Jugoslovanske matice, Gosposvetki zvon, Maistrove borce, Društva kmečkih fantov in deklet itd. Sleherno teh društev in organizacij se skuša uveljavljati, ima kraser program, ki ga z velikim interesom in zanosom načne ter razširi med narodom, kjer se pa le delno realizira, dočim ostane največkrat le na papirju. Često vodi ta prevelika cepitev dela in delovnih sil celo do trenja med posameznimi organizacijami, ker si pač vsaka lasti glavno vlogo; taka trenja in take vseprek križajoče se poti ter metode narodno-obrambnega, kakor tudi splošnega nacionalnega dela vsestransko onemogočajo prave in pričakovane uspehe požrtvovalnega prizadevanja še tako idealnih akcij in delavcev. Prav na meji se vidno opaža, da se ves neizmerni trud razblinja brez vsake koristi za splošno narodno stvar v prazen nič.

Prav od učiteljstva pa se zahteva sodelovanje vseh povsod in prav ono mora vsakomur in ob poljubni priložnosti polagati obračun o svojem delu, seveda ob lastni polni odgovornosti; ni pa nikogar, ne posameznega čimtelja ne kake korporacije, ki bi v tem labirintu organizacij in njihovih akcij nudil učiteljstvu in ostalim narodnim delavcem vsaj skromno oporo in lajšal težavno delovanje na eni, skupni poti.

Onstran meje se udejejujejo proti nam močne sovražne sile, združene v eni sami organizaciji z imenom »Deutscher Schulverein-Südmark«, ki izvaja svoj kulturni in gospodarski program s svojima centralama na Dunaju odnosno v Berlinu enotno in sistematično ter pod-

pira moralno in materielno vse svoje moč in velike akcije doma in na tujem z vsemi združenimi silami. O naših manjšinskih in nacionalnih zadevah pa vodi veliko boljše evidenco in ima žal čisto na njihov razvoj tudi večjo ingerenco, kakor pa — mi sami!

Kako žalostno slabotne in šibke so po večini naše obmejne nacionalne postojanke, nas je po pravici sram povedati. O tem, kako drže svoje roke križem mogoče naše vplivne in materielno neodvisne ter sijajno podprte osebnosti pri vsem nacionalnem udejstvovanju, laste pa si pri tem vso pravico do ocenjevanja in vodstva našega dela, rajši molčimo. Ker nam je pri srcu svetost naših domoljubnih dolžnosti, na drugi strani pa se zavedamo, da imamo pravico ne le delati, temveč tudi soodločevati pri naših nacionalnih akcijah, postavljamo sledeče predloge za sistemizacijo nacionalnega delovanja:

Ptuj

Policijske vesti. Policija je prejela te dni nekega Tiborja Süssa iz Budimpešte, ker je na železniški postaji ponujal na prodaj manufakturno blago, ne da bi imel za to dovoljenje. Süss se je izgovarjal, da je blago last Ladislava Kohna iz Zagreba. Policija je blago zaplenila, Süss pa občutno kaznovala. — Neki stranki iz Ptujске gore so zaplenili 20-dinarskega kovanca, ki je napravljen iz samega svinca in ga lahko na prvi pogled ločiš od pravega. Izvor nepravlega kovanca bo dognala šele preiskava.

Tatvine svinj. V noči od 30. novembra na 1. december so še neznani uzmoviči ukradli posestniki Tereziji Rojkovi iz Spodnjega Velovlaka iz hleva 50 kg težko svinjo, vredno 350 Din. — Isto noč je bila ukradla Ivani Weissbacherjevi, posestnici v Kicariju, 90 kg težka svinja, vredna 630 Din. — Pri posestniku Martinu Arnušu pa so nameravali odnesti celo 100 kg težko svinjo, vendar je Arnuš, ki je slišal v hlevu ropot, tatove pravočasno prepoznal, enega je utegnil, kakor trdi, prepoznati. Ko je šel pogledat v hlev, je našel svinjo zvezano. Opazil je še sledove treh moških, vodeče proti Velovlaku. Orožniki so osebo, ki jo je Arnuš spoznal, že aretirali in izročili sodišču, ta pa vsako sodelovanje pri vlovu taji. Obstoja upravičen sum, da je vse tri tatvine odnosno vlove, saj so bili zaklenjeni hlevi povsod s silo odprti, izvršila ista tatinska družba.

Vlomilec v cerkvi. V soboto okrog 10. ure je bila v proštijški cerkvi neka ženska, ki je v mraku kota cerkve molila. Kar je opazila, da je stopil v cerkev neki moški, ki je, meneč, da je sam, začel iz nabiralnikov za milodare trgati ključavnice. Ženska je nato skrivaj zapustila

1. Vsaj v obmejnem ozemlju naj vodi narodno-obrambno delo samo ena organizacija, ki naj bo Družba sv. Cirila in Metoda.

2. Vsaj v obmejnem ozemlju naj se strne vse ostalo nacionalno delo v enotni organizaciji, ki naj razvije svoje udejstvovanje v nacionalni, socialni, prosvetni in gospodarski smeri.

3. V Mariboru naj se ustanovi »Narodni svet«, ki naj izvede to organizacijsko delo.

4. Sestavi naj se tudi narodnostni kaster.

5. Predvsem in vsestransko naj se upošteva obmejno šolstvo.

6. Kakor že prej navedeno, naj se gobje ideološko posebnosti programov vseh dosedanjih nacionalnih organizacij samo v eni enotni organizaciji.

7. Materielno naj se skušajo podpirati — pač pa neobvezno — vse ostale organizacije, dočim naj se obvezno podpira samo ena, osrednja in enotna.

8. Povsod naj se pripravljajo koncentracija vseh nacionalnih organizacij v enotni skupni organizaciji, v kateri pa so razna društva lahko zastopana po svojih posebnih interesih kot nekaki pododseki.

cerkev in odšla na policijsko stražnico, kjer je izpovedala svoj doživljaj. Stražnik ki so se seveda takoj podali na pot, vlomilca še zalotili v cerkvi in ga aretirali. Pri njem so našli razne ključke in vetrihe, pa razbite ključavnice od pušč. Na stražnici so ugotovili, da je aretiranec identičen s 26letnim oženjenim Rudolфом Arnušom, posestnikom v Škofcih pri Sv. Urbanu. Mož ima že precej obremenjeno vest, saj je kljub svoji mladosti bil že 8-krat kaznovan, od tega na triletno ječo radi tatvin in vlovov.

Glasbeno društvo »Volga« v Krčevini pri Ptujju vprizori v petek na Marijin praznik, 8. decembra, ob 15. uri v mestnem gledališču v Ptujju narodno igro »Kaj«, drama Franceta Bevka v treh dejanjih.

Streleška družina v Ptujju ima v nedeljo, 10. decembra t. l., ob pol 10. uri v Narodnem domu svojo redno letno skupščino.

Poljčane

Veličastna proslava državnega praznika.

Za 15. obletnico našega državnega praznika se je tukajšnji Sokol prav lepo pripravil. Proslava 1. decembra zvečer v sokolski dvorani je imela zelo slovesen značaj in je izpadla po govoricah gledalcev sodeč nad vse pričakovanje. Spored akademije je obsegal nad 20 točk: pretežno telovadnega, nato pevskega ter glasbenega značaja. Tako se je prereditev, ki je bila napovedana za 19. uro, zavlekla do 23. ure. Čeprav se je vršil spored hitro točko za točko je vendar proti koncu že utrujal tako gledalce kot izvajajoče, kar si je treba za bodoče zapomniti.

Vsi telovadni oddelki so nastopili z več izbranimi točkami; zlasti pridne so bile članice, najmanj pa člani, ki na žalost ni-

so spravili skupaj samostojne točke, ampak so nastopili le skupno s članicami. Drugače pa so se vsi vadiitelji: s načelnica Požegova, brat Bremec, sestra Magda in brat Krajnc zelo potrudili. Bremec se nam je zdaj že drugič predstavil z lastnimi telovadnimi skladbami.

Pevski odsek, ki je že 8. leto v Živkovih rokah, je pokazal zadnji čas velik napredek. Tokrat so naši pevci nastopili skupaj s studeniškim zborom. Nastopila sta tudi dva solista (g. Zebec in g. Droz) ter studeniški kvartet, Orkestralni odsek, ki šteje 10 članov, pa je z vnmom vodil dr. Hronovsky. Dvorana je bila dobro zasedena. Navzoči so bili predstavniki uradov, župan Anton Medved, pogrešali pa smo nekaj, zlasti bližnjih občinskih odbornikov, ki bi se morali zavedati važnosti državnega praznika.

Dopolodne je bila v dvorani zelo lepa šolska proslava, ki se je je udeležilo poleg otrok tudi mnogo drugega občinstva, da je bila dvorana nabitopolna. Z obeh proslav so odnesli navzoči najlepše vtise ter mnogo vzpodbud in vere v lepšo bodočnost naše domovine.

Namesto venca na krsto blagopokojnega odveta dr. Antona Muleja iz Maribora je zbralo studeniško učiteljstvo za uboge tamošnje šolarje 80 Din. Prišrna hvala!

Mož s 119 ženami

»Gazette de Lausanne« se bavi v posebnem članku z rotranjimi razmerami v sovjetski Rusiji in zlasti naglašja popoln prelom sovjetskih državljanz z »buržujskim« idealom družine. Noben čudež ni — piše omenjeni list — da se dobe v Rusiji dvajsetega stoletja množestvinski možje z več ženami, ki imajo pa zopet po več drugih mož. V zvezi s tem navaja omenjeni list kratko in značilno izpoved nekega sovjetskega državljana, ki je bila objavljena v moskovski »Pravdi«. Ta »nenavadni« človek piše dobesedno naslednje: »Sem človek, kakor toliko drugih. Z menoj vladajo sile prirode. Posledica: 118 žen v svobodni zvezi. Ne štejem onih, ki sem jih pozabil. Spominjam se 118 žen, stodevetnajsta pa je bila uradno registrirana. Te svoje žene bi mogel popeljati nikakor iz enega mesta v drugo, iz vasi v vas, iz enega kraja v drugi. Kaj bi pa bilo, če bi hotelo teh 118 vladati z menoj in nad menoj? In če bi še pripeljale s seboj tudi vse svoje otroke?«

Otroška usta.

Učiteljica vpraša v šoli učenko:
— Zakaj nisi bila včeraj v šoli?
— Rodil se mi je brat.
— Kako je to mogoče, ko je vendar tvoj oče že več let v tujini?
— Oče je v tujini, toda nam tu in tam — piše...

Zagotovljena samota.

Pianist: »Ah, gospodična, moji živci so tako prenapeti! Najbolje se počutim, če sem čisto sam.«
Gospodična: »Zakaj pa ne prirediš koncerta?«

A. P. Čehov:

Odvišni ljudje

Juljskega večera ob sedmi uri. Od postajališča Hinkovo se pomika proti letoviškim vilam gruča letoviščarjev, prav kar stopivših iz vlaka, večinoma družinskih očetov, obloženih z zavetki, ročnimi torbicami in kartoni za ženske klobuke. Vidi se jim, da so utrujeni, lačni in nejevoljni, kakor da jim ne sije sonce in ne zeleni trava.

Med drugim caplja tudi Pavel Matvejevič Zajkin, član okrožnega sodišča, visok, nekoliko opognjen človek, v navadni pleteni obleki in z gumbom na obledeli čepici. Ves je prepoten, rdeč in mrk.

»Pa se vozite sleherni dan na letovišče?« se obrne k njemu letoviščar v rjavih hlačah.

»Nak, ne vsak dan«, odvrne Zajkin čemerno. »Žena in sin živita stalno tu, jaz se pa pripeljem le ob nedeljah. Ni časa voziti se vsak dan in tudi predrago bi bilo.«

»To je pa res, da bi bilo predrago«, vzdihnejo rjave hlače. »Saj do postaje v mestu ne greš peš, treba je izvoščka, potem stane pa še voznik list dva in štirideset kopejk. Spotoma si kupiš čas-

niko, izpiješ iz navade kozarček žganja. Vse to so sicer mali izdatki, malenkost, pa če pogledaš, se tega tekom enega leta vendarle nabere okroglo dvajset rubljev. Seveda naročje prirode stane še več, ne bom oporekal idile in drugo, ampak saj vam je znano, kako je treba pri naši uradniški plači gledati na vsako kopejko. Potratiš neprevidno malenkost, pa ne spiš vso noč. Da! Oprostite... Jaz, cenjeni gospod, nimam še časti poznati vašega imena, prejemam na leto brez malega dva tisoč, imam čin državnega svetnika, kadim pa drugorvrsten tobak in nimam nobenega rublja odveč, da bi si kupil mineralno vodo »Vichy«, ki mi jo predpisujejo proti kamnu v jetrah.«

»Sploh je slabo«, reče Zajkin po kratkem molku. »Jaz, gospod, sem takega mnenja, da so si življenje na letoviščih izmislili sami vragovi in pa ženske ter skrajna lahkornost. Le poglejte, to ni več življenje, ampak katorga, pekel. Tu te duši, je vroče, dihati je težko, ti pa se vlačiš iz kraja v kraj kot človek brez obstanke in ne najdeš nikjer zavetišča. Hraniš se hudimani vadi s čem, ne piješ čaja, ker ni nikogar, ki bi pristavil samovar, ne umivaš se, ko pa se pripelješ sem, v to naročje prirode, pa izvoli peš po prahu in vročini. Ptuj! Ste

vi oženjeni?«

»Da! Troje otrok imam«, vzdihnejo rjave hlače.

»Sploh je prav mizerno. Kar čudno, da smo še živi.«

Končno so dospeli letoviščarji do naselbine. Zajkin se poslovi od rjavih hlač in gre v svojo vilo. Doma najde mrtvaško tišino. Sliši se samo, kako brenčijo komarji in pa, kako prosijo pomoči muha, ki je padla pajku za večerjo v mrežo. Okna so zastrta s tenkimi zavesami, skozi katere se bleščijo veneče cvetje pelargonije. Na lesenih, nepobarvanih stenah poleg slik dremljejo muhe. V veži, kuhinji in obednici, nikjer žive duše. V sobi, ki se obenem imenuje salon, najde Zajkin svojega sina Peterčka, majhnega, šestletnega dečka. Peterček sedi za mizo, glasno sopeč in z našobljeno spodnjo ustnico. S škarijami izrezava iz razglednice karnega fanta.

»A, si ti, papa!« pravi, ne da bi se ozrl. »Pozdravljen!«

»Pozdravljen! Kje pa je mama?«

»Mama? Peljala se je z Olgo Kirilovno na skušno igrat gledališče. Pojutrišnjem bodo imeli predstavo. Tudi mene vzamejo s seboj. A ti, boš šel?«

»Hm. Kdaj se pa vrne?«

»Rekla je, da zvečer.«

»Kje pa je Natalija?«

»Natalija je mama vzela s seboj, da bi ji pri predstavi pomagala napravljati se, a Akulina je šla v gozd po gobe. Papa, zakaj pa dobijo komarji, če pikajo, rdeče trebuh?«

»Ne vem. Zato, ker sesajo kri. Torej ni nikogar doma?«

»Nikogar. Le jaz sem.«

Zajkin sede v naslanjaj ter za trenutek topo gleda v okno.

»Kdo pa nam dá večerjo?« vpraša.

»Večerje daries niso nič kuhali, papa! Mama je mislila, da se danes ne pripelješ in ni naročila kuhati večerje. Ona bo z Olgo Kirilovno večerjala pri vaji.«

»Hvala lepa; kaj pa boš ti jedel?«

»Mleko sem pil. Za mene so kupili za šest kopejk mleka. Papa, zakaj pa sesajo komarji kri?«

Zajkin začuti naenkrat, kako nekaj težkega gomazi po njegovih jetrah ter ga začinja skeleti. Postalo mu je tako bridko, težko in zoprno, da mu ni dalo niti dihati in da se kar trese; zahoče se mu skočiti pokonci, udariti z nečem težkim na tla in se pošteno skregati, toda v tem hipu se spomni, da so mu zdravniki strogo prepovedali vznemirjanje; vstane in se sili živizgati nekaj iz »Hugenotove«.

(Se bo nadaljevalo.)

Denis Diderot:

Skrivnosti samostana

Roman.

Če sem le dvakrat zakašljala, sem smela kesneje vstajati in bolj rano hoditi spat, kakor da samostanska pravila zame niso obstojala. Mnogo se nam je govorilo o tem, kaj se v svetu dogaja. Vse pa se je spreminjalo in izkrivljalo v večjo čast in slavo božjo, da bi novice bile tembolj hvaležne Bogu, da jim je dal priložnost biti v samostanu, daleč od vseh takih neprijetnosti.

Tako sta potekli obe leti in napočil je čas odločitve, ki sem jo pričakovala s hrepenenjem, a čisto tudi z razdvojenostjo. Bila sem žalostna. Občutila sem veliko nezadovoljstvo s samostanom, toda tega nisem povedala niti predstojnici niti vzgojiteljici, še celo tovarišicam ne. Te ženske se znajo maščevati za vsako dolgočasenje. Hinavstvo, na katero so obsojene in brbljarije, ki nam jih pripovedujejo, jih niti najmanj ne vesele, delajo pa vse to radi sto dolarjev, ki jih zaslužijo samostan za vsako novo redovnico, a to je glavna stvar zaradi katere lažejo ter mladim in nezkušenim dekletom pripravljajo če ne večno, pa vsaj dosmrtno nesrečo, ker od sto onih, ki umro po petdesetih letih, jih je polovica pokvarjenih, ne računajoč one, ki postanejo bebaste ali nore. Nekega dne je planila taka redovnica iz temnice. Nikoli še nisem videla nič strašnejšega. Lasje so ji bili razkuštrani, oči izbočene, okoli rok pa je imela priklenjene težke verige. Bila

je skoraj naga. Glasno psujoč sebe samo in ostale, si je rula lase in skušala skočiti skozi okno. Z grozo sem gledala v njej svojo lastno bodočnost, in od tistega dne sem odločila, da rajše umrem, kakor da bi se izročila taki usodi. V samostanu se je čutilo, kakšen utis je napravil ta prizor name. Zato so ga skušali zabrisati, govoreč mi, da je bila ta redovnica blazna, že ko je stopila v samostan, da se je nekoč nečesa silno prestrašila ter da jo mučijo prividi in podobne stvari. Potem se je govorilo, da je samostan vreden obžalovanja, ker je moral sprejeti med svoje zidovje tako bitje. Toda pri meni so vse te lepe besede ostale brez uspeha, ker neprestano sem morala misliti na blaznico, zato sem odločno ponavljala svoj sklep, da nočem napraviti zaobljube.

Končno je napočil dan, ko sem morala izvršiti ta svoj sklep. Neko jutro, po službi božji, me je obiskala predstojnica, držeč v roki pismo. Bila je videti potrta in žalostna in roki sta ji mrtvo viseli ob telesu, kakor da ne bi imeli dovolj moči nositi pismo. Ko me je zagledala, so ji oči zalile solze. Po daljšem molku mi je pričela govoriti o navadnih vsakdanjih stvareh. Vprašala me je, kako se počutim. Kako mi je ugajala jutrnja pobožnost, dokler ni naposled spretno napeljala pogovor na moje starše ter mi naglo izročila pismo.

»Od matere?« sem vprašala.
 »Da, vzemite in čitajte.«
 Ojunačila sem se in odprla pismo. Najprej sem ostala mirna, toda čim dalje sem čitala, tem večje je postajalo moje vznemirjenje. Strah, sovraštvo in upor so se menjali v mojih prsih z razočaranjem ter strahom in bilo mi je, da bi raztrgala pismo, ga zmečkala in vrgla proč.
 »No, drago dete, kaj bomo odgovorili?«
 »To veste sami, mati.«
 »Ničesar ne vem. Časi so hudi, vaša rodbina je doživela nesrečo, razmere so se s poroko vaših sester spremenile, za vas se ničesar več ne more storiti, tem manj, ker je že vaše dosedanje življenje v samostanu precej stalo. Mislim se je, da boste na ta način preskrbljeni, pa je vest o vaši zaobljubi povsod razširjena. Vendar morete vedno računati na mojo pomoč, ker vas nočem zadrževati, če vas Bog sam ne kliče v to hišo. Če njegova milost ne dovoli srcu, bom molčala, da si pozneje ne bom morala očitati nesreče bitja, posebno vas, ki vas tako ljubim. Dobro vem, da ste samo zaradi mene storili ta korak, h kateremu vas nihče ne sme siliti. Hočete torej ostati v samostanu?«
 »Nočem.«
 »Ne vidite prav nikake privlačnosti v samostanskem življenju?«
 »Ne.«
 »Vi odrekate staršem pokorščino?«
 »Da.«
 »Kaj bo iz vas?«
 »Vse, samo ne redovnica. To nočem in ne morem postati.«
 »Dobro. Sporazumeli se bomo z vašo materjo.«

Lotili sva se sestavljati pismo, ki je izgledalo zelo umerjeno. — Vendar so moji starši storili vse, da me prisilijo k privolitvi. Najprej me je skušal pregovoriti samostanski spovednik, potem pridigar, ki je govoril takrat ko sem stopila v samostan, in celo sam škof Aleppo se je trudil, da bi to dosegel. Pobožne žene, ki so mi bile popolnoma neznane, mi niso dale miru ne ponoči ne podnevu. Obkrožali so me duhovniki in redovniki, dočim sem od svojih sester prejemale pisma; potem me je obiskal še oče in naposled je prišla sama mati.

Bila sem zaklenjena v svoji sobi in oddeljena od vsega sveta. Pričela sem razumevati, da bodo delali tudi proti moji volji, toda kljub vsem prošnjam in pretinjam sem ostala trdno pri svojem sklepu. Radi tega je trpelo moje zdravje. Zato sem sklenila, nekaj zaradi obupa in trpljenja, kar se morda ne bo odobrilo. Sporočila sem predstojnici, da sem pripravljena pokoriti se volji staršev. Moj načrt je bil z enim samim udarcem uničiti vse trpljenje in javno protestirati proti nasilju, s katerim so postopali napram meni. V samostanu je nastalo zaradi tega veliko zadovoljstvo. Spet so bili napram meni vsi ljubeznivi in prijazni. »Bog je spregovoril v mojem srcu.« Predstojnica novic je dejala, da ni v vsem svojem življenju imela sposobnejše učenke od mene in da so prav najpobožnejša srca izpostavljena takim zablodam. To da je bilo laskanje vraga, kateremu sem srečno utekla. Čimbolj sem pretiravala trpljenje samostanskega življenja, tembolj bom občutila njegove dražesti... tako so mi govorili.

(Dalje priložnič.)

Sport

SK Ptuj:SK Drava p. l. 3:0.

V tekmovalju za prvenstvo drugega razreda mariborskega okrožja bi se morala odigrati še tekma med SK Ptujem in SK Dravo. Ker pa je SK Drava izjavila, da k prvenstveni tekmi ne nastopi, je MOLNP v Mariboru predlagal LNP, naj se verificira tekma par forfait 3:0 za SK Ptuj.

Prvenstvena tabela izgleda sedaj takole:

SK Svoboda	5	5	0	0	20:4	10
SK Gradjanski	5	4	0	1	19:8	8
SK Mura	5	3	0	2	18:6	6
SK Ptuj	5	2	0	3	11:14	4
SK Panonija	5	1	0	4	6:24	2
SK Drava	5	0	0	5	4:22	0

Prvo olimpijsko prvenstvo Jugoslavije v Mariboru. Na rednem občnem zboru Glavne kolesarske zveze kr. Jugoslavije, ki se je vršil 3. t. m. v Zagrebu, so mariborski delegatje imeli lepe uspehe. Na pobudo predsednika Mariborske kolesarske podzveze g. Slavka Markovića je večina sprejela predlog, da se izvrši v prihodnji sezoni I. olimpijsko prvenstvo kraljevine Jugoslavije v Mariboru, na katerem naj se preizkuša moštvo naše države, ki bi zamoglo reprezentirati ju-

goslovansko kolesarstvo na olimpijadi v Berlinu leta 1936. Ta važna prireditve, ki jo bo financiralo ministrstvo za vzgojo naroda, bo za mariborski kolesarski šport kakor tudi za že v Mariboru obstoječi olimpijski odbor velikega pomena in važnosti. Dejstvo, da se te prireditve udeležijo številno zmoglaslovno moštvo vse države, zlasti pa iz Zagreba in Ljubljane, kakor tudi, da ima to velikopotežno prireditve v rokah priznane, izkušene in agilno vodstvo, daje zagotovilo, da bo ž njo pridobilo tudi ostalo občinstvo Maribora. Občni zbor je sklenil, da se za to prireditve zaprosi 50%ni popust na železnici. V novi upravni odbor glavne zveze je bil soglasno izvoljen za podpredsednika predsednik tukajšnje podzveze g. Slavko Marković, s čimer si je mariborski kolesarski šport zgradil novo olajšavo za bodoči program.

Zimskosportni prospekti. Pretekli teden so se pojavili v Mariboru prospekti smučarskega kluba Sv. Lovrenc na Pohorju. Prospekt je lično izdelan in bo gotovo dosegel svoj namen. Graje vredno pa je, da rabijo Šentlovrenčani v srbohrvatskem tekstu tega prospekta namesto domačega pristnega »smučanja« tujo oritepenko »skijanje«, ki se je v srbohrvaščino privlekla na približno enak način kakor n. pr. »fabrika cindara i

hosentregera«. Tega uvoza tujih navlak so se zavedli Srbohrvati tudi že sami in je n. pr. že celo beogradska »Pravda« pred dnevi objavila članek »Skijanje ili smučanje«, kjer se odločno zavzema za domač izraz. Ako že torej Srbohrvati sami hočejo prevzeti naš izraz, ne vsiljujmo jim nič tujega. Opozorjamo na to tudi druge klube, ki pripravljajo svoje prospekte.

Arsenal:Dunaj 4:2 (2:0). V Londonu se je včeraj odigrala nogometna tekma med angleškim prvacom »Arsenalom« in avstrijsko reprezentanco, ki je tokrat igrala kot reprezentanca Dunaja. Tekma se je končala s porazom Dunaja v razmerju 2:4.

Za olimpijske igre leta 1940 se ponujajo Rimi, Tokio, Buenos Aires, Budimpešta, Lausanne, Dublin in Barcelona.

Nacionalna liga. V nedeljo 10. t. m. se odigra zadnja tekma za državno nogometno prvenstvo, in sicer v Zagrebu, kjer se bosta srečala Vojvodina (Novi Sad) in Hašk.

župni pisarni v Narodnem domu. Udeležba je nujno obvezna. Zdravo! Tajništvo.

Sokol Pobrežje. Pobrežki Sokol ima svoj Miklavžev večer na praznik, v petek 8. t. m. ob 19. uri v Renčljevi dvorani. Zdravo!

Kako je iz Perzi ca poslal Nemec

V Koščah je bil pred dnevi aretirani neki tujec, ki se je izdajal za perzijskega državljana Abdula Haimbera iz Teherana. Ker pa je bil policiji zelo sumljiv z ozirom na dejstvo, da je iskal stike le z bogatejšimi meščanskimi rodbinami, pri katerih si je izposojal večje vsote z izgovorom, da je v trenutni denarni zalogi, so mu pretipali nekoliko natančneje njegove grešne obisti; oblasti so ugotovile, da imajo opravka s 40letnim nemškim državljanom Viljemom Schönwaldom iz Essena, ki ga iščejo tudi nemške oblasti zaradi poneverbe 200 tisoč mark. Slepčar si je pobarval kožo in si pridrtil na obraz ponarejene brke in brado. Aretirani je bil v trenutku, ko je hotel odpotovati na Francosko, kar se mu pa ni več posrečilo.

Priznanje.
 — Povsod bom pripovedoval, kako slab človek si.
 — Jaz te bom pa tožil radi razžaljenja časti.

Mali oglasi

Razno
VELIKA ODPRODAJA
 pohištva: spalnic, jedilnic in kuhinj radi selitve po jako znižanih cenah. Za prvovrstno izdelavo lastnega izdelka in za izborno blago se jamči. Obisk naših zalog neobvezen. Priporočila se: Produktivna za druga mlazarskih mojstrov, r. z. o. z. v Mariboru. samo: Vetrniška ulica 18. 4502

VELIKO MNOŽINO
 rabljenih, dobro ohranjenih, peči, dobiti pri trdkli Justin Gustinčič, Maribor. Tattenbachova ulica 14. 4657

Prodaj
SPALNICA,
 nova, mehka, za 1800 Din na prodaj. Mizarstvo Miklošičeva ulica 6. 4656

MESARSKI MLAD PES
 na prodaj. Vprašati: Vrbanova ulica 8. 4654

Kupim
VEČ OROŽNOVIH UČBENIKOV
 ruskega jezika kupimo. Naslov v upravi. 4653

Stanovanje
200 Din NAGRADE
 dam tistemu, ki mi preskrbi dvosobno stanovanje v centru mesta, do Novega leta Naslov v upravi »Večernik«. 7004

DVOSOBNO STANOVANJE
 išče s januarjem 1934 ali takoj, mirna, zanesljiva stranka brez otrok, v sredini mesta. Ponudbe pod šifro »Dober plačnik« na upravo lista. 7005

Sobo odda
ODDAM MALO SOBICO
 scelo oskrbo. Naslov v upravi. 4655

DVA GOSPODA
 sprejem na stanovanje in vso oskrbo. Sprejem tudi več oseb na hrano. Gregorčičeva ulica 24. 4644

Službo išče
BANČNI URADNIK
 s 15. letno bančno prakso išče zaposlitve v industriji ali kakem večjem podjetju. Ponudbe na upravo »Večernik« pod »Vsestransko verziran«. 7005

Preklic
PREKLICUJEM
 žaljive besede, katere sem izrekel o gospe Marjli Jančević, ker so popolnoma neresnične. šal jo poznam kot skrajno blago in pošteno osebo. — Nekrep Franc. 4658

Dopisi
LEPA NEZNANKA
 z zadnje zabavel izgubil naslov, prošim javite se pod »Madona kjé sil«. 4646

Spomnite se CMD

Sokolstvo

Sokol Matica. Prednjaški zbor ima jutri v sredo ob 20. uri v društveni pisarni v Narodnem domu svojo sejo. Prednjaški pridite vsi in točno. Ob 19. uri pa je v društveni pisarni v Narodnem domu seja načelstva.

Iz župne uprave. Izredna ožja seja župne uprave bo v četrtek ob 19. uri v

Lepo in praktično miklavžev darilo je ovoj

PISEMSKEGA PAPIRJA

Za mal denar napraviš mnogo veselja
 Veliko izbiro pisemskega papirja po mali ceni dobiš v

Knjlgarni in papirnici Tiskovne zadruga

Maribor, Aleksandrova cesta 13